

DARE

Depolarisation Activism for
Resilient Europe

DARE to Care:

Предузетништво и Самозапошљавање

Аутор: Тања Раич Тарчуки

Croatian Education and Development
Network for the Evolution of
Communication - HERMES
Croatia

Kreisau-Initiative
Kreisau Initiative e.V.
Germany

Open Communication
Serbia

TRANSFORM
Sweden

Western Balkans
Network
Bosnia-Herzegovina

**Co-funded by
the European Union**

Овај пројекат је суфинансиран средствима Европске комисије. Ставови и садржај наставних планова су искључива одговорност њихових аутора и не одражавају ставове Европске комисије или организација које спроводе пројекат. Европска комисија није одговорна за било какве последице које произлазе из поновне употребе ове публикације.

Предузетништво и Самозапошљавање

О пројекту

Иницијатива 'DARE - Depolarization Activism for Resilient Europe' ('Активизам за деполаризовану и снажну (отпорну) Европу') покренута је са циљем стварања простора за критички приступ учењу и дијалог усмерен на младе и њихов активизам у подручју савремених изазова као што су поларизација, радикализација, ментално здравље и кршења људских права. Образовни материјали DARE пројекта настоје да ојачају активно грађанство и европске вредности и да промовишу и оснажују гласове младих и њихов грађански ангажман.

За више информација посетите интернет страницу пројекта: www.depolarisation.eu

Теме

- 'DARE to Care' (игра речи, 'Усуди се да бринеш') тема - пример младе особе мотивисане за покретање посла који воли да ради – самозапошљавање младе девојке која (са групом пријатеља) покреће сопствени посао у условима високе незапослености младих и исељавања.

Контекст

Незапосленост је савремени изазов који погађа младе широм света. Без обзира на географски положај или развијеност земље, многи млади људи се осећају обесхрабрено када схвате да, уместо меритократије, приликом запошљавања често побеђују корупција и непотизам. Уз наведено, данас је норма да се још увек тражи посао у постојећој компанији или на тржишту, уместо да га особа створи сама за себе, а можда чак и за друге.

Зато смо одабрали да прикажемо пример младе жене која се суочава са изазовима запошљавања у једној од бирократски и развојно најсложенијих земаља у Европи, Босни и Херцеговини. Она је пример проактивности упркос свим препрекама и служи као инспирација младима да размишљају о сопственим страстима у животу. Без обзира на то да ли неко има склоности према самозапошљавању или карактером нагиње традиционалном облику запошљавања, ова лекција ће подстакнути младе да размотре различите каријерне могућности и свесно приступе својој професионалној будућности.

Циљеви

- супротстављање апатији и осећају безнађа приликом уласка на тржиште рада и генерално по питању незапослености;
- подстицање знатижеље и размишљања ван оквира када су у питању каријерне могућности и различити начини креирања сопствених прилика;
- разумевање важности разјашњења сопствене личности и врсте каријере коју особа жели да има.

Исходи учења

На крају часа ученици ће моћи да:

- расправљају о вештинама и компетенцијама које би добар радник требало да има или развије;
- упореде животне стилове особе која је самозапослена и особе која је запослена у традиционалном окружењу (и тако открију сопствене склоности тј. да ли нагињу ка самозапошљавању или раду за друге)

Материјал и опрема

лаптоп
пројектор
звучници
интернет/Wi-Fi
флипчарт блок и маркери за групни рад

Трајање

45 минута (један школски час)

Преглед активности на часу

Без посебног увода наставник најављује гледање кратког видео записа.

Гледање видео записа DARE to Care: Самозапошљавање (5 минута)

Прикажите видео запис ученицима: <https://depolarisation.eu/sr/dtc-s/>

Кратка расправа о видео запису (10 минута)

Корисна питања за истраживање, разматрање и даље размишљање:

- Шта вас је импресионирано у овом видео запису?
- Да ли можда имате пример из своје заједнице или окружења да је неко одлучио да узме ствари у своје руке и покрене сопствени посао?
- Да ли сте икада размишљали о томе да урадите нешто слично?
- Које су главне разлике између животних стилова самозапослене особе и особе која ради ради оно што воли, али за неког другог? (на пример, нередовни приходи или више нивоа стреса су могући код самозапошљавања, али је предност у слободи управљања временом, радним местом, избора сарадника итд.)

“Моје радне склоности” – групни рад (30 минута)

Насумично распоредите ученике у четири групе. Свака група треба да има један флипчарт папир и маркере за израду презентације. Свака група добија другачији задатак за истраживање. Након истраживања, ученици морају да припреме кратку презентацију. За то имају на располагању 10-15 минута. Презентације треба да трају око 3 минута. (Плакати које израде би требало да говоре сами за себе.)

“Моје радне склоности” – групни рад (наставак)

Задатак сваке групе је да истраже на интернету и припреме кратку презентацију:

- Група#1 треба да истражи и наведе све предности самозапошљавања
- Група#2 треба да истражи и направи попис свих недостатака самозапошљавања
- Група#3 треба да наброји све вештине које самозапослени професионалци треба да имају да би били успешни
- Група#4 треба да наброји вештине које су потребне традиционално запосленим професионалцима да би били 'добри запослени'

Може се очекивати да ће се на пописима свих група наћи: вештине комуникације, истрајност, мотивисаност, вештине преговарања, уверљивост, креативно размишљање, вештине међуљудских односа, професионализам, снажна радна етика, тимски рад и сарадња, критичко размишљање и решавање проблема, квалитетно управљање временом, самосвест итд.

Групе ће презентовати своје резултате (до 3 минута по групи) који ће их истовремено подстакнути на размишљање и ауторефлексију. Наставник може да постави и додатна питања о њиховим особинама и склоностима према или самозапошљавању или традиционалном одабиру посла итд.

Извори

- Пројекат DARE, наставни планови, додатни материјали и видео записи који се налазе на интернет страници пројекта: www.depolarisation.eu или www.resilienteurope.eu

Адаптација активности за наставу на даљину

Овај наставни план у потпуности може да се реализује у онлајн окружењу (за рад у групама потребно је направити собе за појединачне састанке).

Оцењивање и евалуација

Један од начина провере учениковог разумевања кључних појмова расправљених током часа је домаћи задатак (на следећој страни).

Идеје за домаћи задатак

- Изаберите један од два понуђена задатка (идеално би било када би ученици на наредном часу имали прилику да представе своје пословне планове/мотивациона писма осталим ученицима и добију конструктивне повратне информације и подршку):
 - Осмислите једну предузетничку идеју (нпр. решење за неки проблем) и испланирајте покретање посла који се заснива на тој идеји; осмислите како би тај процес изгледао и изградите мали пословни план;
 - Одаберите идеалан посао који једног дана желите да радите и напишите мотивационо писмо којим се пријављујете за тај посао. Размислите о вештинама и искуствима које бисте могли да стекнете и изградите како бисте се приближили добијању тог посла, развијајући своје компетенције тако да будете најбољи кандидат за тај одређени посао (за x година).
- Самостално или у малим групама расправите/размислите:
 - Да ли постоји нешто што мислите да бисте могли да урадите или пружите, а што би други људи платили? Да ли бисте једнога дана ту услугу/производ могли да претворите у сопствени посао?
 - Да ли бисте ангажовали неке од других ученика да вам се придруже у покретању тог посла? Шта мислите да је најважније за професионални успех?